

Statsministerens kontor
Finansdepartementet
Olje- og energidepartementet
Kommunal- og distriktsdepartementet
Klima- og miljødepartementet

Kopi

Finanskomiteen
Energi- og miljøkomiteen
Kommunal- og forvaltningskomiteen

Oslo, 22. august 2022

Innspill til regjeringens statsbudsjett for 2023

Dette er et felles innspill fra 26 miljø-, forbruker-, arbeidstaker- og bransjeorganisasjoner til satsinger i statsbudsjettet for 2023. Vi viser også til tidligere innspill¹ fra mange av de samme organisasjoner 15. februar 2022.

Den politiske viljen har vært stor for å hjelpe norske husholdninger med akutte tiltak i en tid med energikrise i Europa og uvanlig høye strømpriser i Sør-Norge. Dette har vært nødvendig. I statsbudsjettet for 2023 forventer vi at regjeringen også bevilger midler til energieffektiviseringstiltak og strømproduksjon i bygg, som gir varig vern mot høye strømpriser.

Mål om 10 TWh energisparing i bygg i 2030

Organisasjonene viser spesifikt til oppfølging av følgende punkt i budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og SV fra 29. november 2021:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en plan med et sett tiltak som skal redusere energibruken i bygg med minst 10 TWh i 2030, og øke strømproduksjonen i bygg. Planen skal presenteres i forbindelse med statsbudsjettet 2023»

Dette målet ble først introdusert ved behandlingen av energimeldingen i juni 2016.

Energibesparelsen skal regnes ut fra basisåret 2015 hvor energiforbruket var på 79 TWh. SSBs statistikk viser at energibruken i bygg var på 83 TWh i 2021, noe som viser at utviklingen dessverre har gått i feil retning etter at Stortinget fastsatte målet om 10 TWh energisparing i bygg. Det vil derfor kreves kraftfulle og konkrete tiltak for å komme ned til et nivå på 69 TWh i 2030.

Strømpriskrisen og krav fra mange hold om makspris på strøm tilsier at regjeringen må bidra sterkere for at husholdninger, næringsliv og offentlige bygg blir mer energieffektive og produserer sin egen strøm.

For å nå målet om 10 TWh energisparing i bygg innen 2030 må energiforbruket hvert år i perioden 2022 – 2030 reduseres med 1,5 TWh. Vi har derfor forventning om at regjeringen i planen som skal legges frem i forbindelse med statsbudsjettet har tiltak og virkemidler som reduserer energibruken i bygg med minimum 1,5 TWh allerede i 2023.

Ifølge Statnett sine prognoser kan Sør-Norge gå mot kraftunderskudd i et normalår fra 2026. Et kraftunderskudd vil svekke forsyningssikkerheten og gi høyere strømpriser for husholdninger og næringsliv. Ny vannkraft og vindkraft i stor skala tar tid å bygge fordi det krever planlegging, lokal forankring, utredning og nettutbygging, der nasjonale og lokale myndigheter må bli enige. En satsing

på energieffektivisering og strømproduksjon i bygg kan komme mye raskere i gang, siden man ikke er avhengig av langvarige reguleringsprosesser eller teknologit utvikling.

Én milliard til varige tiltak for å sikre husholdningene mot nye strømprissjokk

Vi ber regjeringen i statsbudsjettet for 2023 bevilge 1 milliard kroner til å støtte energitiltak i husholdninger. I tillegg ber vi om egne målrettede ordninger for energitiltak i næringsbygg, offentlige bygg og landbruk.

Målet om 10 TWh energisparing i bygg innen 2030 vil i hovedsak oppnås gjennom storskala utrulling av kjente og velprøvde energitiltak. På grunn av ulike typer markedssvikt, og for å få tilstrekkelig tempo i omstillingen, er det helt nødvendig med støtteordninger og andre virkemidler tilpasset ulike bygningskategorier og målgrupper. Støtte til markedsintroduksjon og utvikling av ny teknologi er viktig, men ikke alene nok til at vi når våre mål for energisparing.

Enova-avtalen for perioden 2021 – 2024 har ikke et eget mål for energieffektivisering. For å nå målet om 10 TWh energisparing i bygg innen 2030, og for å realisere 1,5 TWh energisparing i bygg i 2023, er helt nødvendig at regjeringen inngår en tilleggsavtale med Enova. En tilleggsavtale knyttet til kommunale boliger² ble også gjort i januar 2022 som en oppfølging av budsjettavtalen med SV.

Å bruke økonomiske virkemidler for å stimulere etterspørsel i markedet vil virke raskt slik at regjeringen kan oppnå store og målbare resultater allerede denne stortingsperioden. Det må også vurderes om det er andre virkemidler som er tilstrekkelig utredet, og som derfor kan innføres og få effekt raskt.

Det å utrede og vurdere helt nye virkemidler er også viktig, men vil først og fremst ha betydning for å nå mål for energisparing og strømproduksjon i bygg på lengre sikt.

Husbanken og lavinntektsfamilier

Avsenderne er positive til at regjeringen vil tilrettelegge for at også husholdninger med lave inntekter skal ha mulighet til få energioppgradert sine boliger, og at regjeringen vil styrke satsingen til slike tiltak gjennom Husbanken. Husbanken forvalter i dag flere ordninger som eventuelt kan suppleres med støtte til energitiltak til husholdninger med lave inntekter.

Vi har fire konkrete innspill til utforming av støtteordninger for husholdninger med lave inntekter gjennom Husbanken:

- Støtteandelen må være høyere enn for andre husholdninger
- Det må være mulig å fullfinansiere tiltaket gjennom en kombinasjon av tilskudd og gunstige lån
- Leverandører må kunne få betalt direkte fra Husbanken slik at en energioppgradering av boligen ikke innebærer store utlegg for boligeier
- Det må vurderes egne ordninger for flerboligbygg der energioppgradering hindres fordi noen husholdninger har lave inntekter, og ikke er i stand til å bære låneopptak og økning i felleskostnader

¹Én milliard til varige tiltak for å sikre husholdningene mot nye strømprissjokk (<https://energiogklima.no/mener-og-analyse/debatt/en-milliard-til-varige-tiltak-for-a-sikre-husholdningene-mot-nye-stromprissjokk/>)

²Lavere strømregning i kommunale boliger (<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/lavere-stromregning-i-kommunale-boliger/id2898397/>)

Med vennlig hilsen

Truls Gulowsen, Leder, Naturvernforbundet

Sigrun Gjerløw Aasland, Daglig leder, ZERO

Gina Gylver, Leder, Natur og Ungdom

Karoline Andaur, Generalsekretær WWF Verdens naturfond

Anja Bakken Riise, Leder, Framtiden i våre hender

Frode Pleym, Leder, Greenpeace Norge

Tonje Nilsen, Klima- og energipolitisk rådgiver, Bellona

Bård Folke Fredriksen, Adm. dir, Norske Boligbyggelags Landsforbund (NBBL)

Morten Andreas Meyer, Generalsekretær, Huseierne

Daniel K. Siraj, Konsernsjef, OBOS

Guro Hauge, Direktør bærekraft og samfunnspolitikk, Byggenæringens Landsforening (BNL)

Tore Strandskog, Direktør næringspolitikk, Nelfo, en landsforening i NHO

Jan Olav Andersen, Forbundsleder, El og IT Forbundet

Trond Markussen, President, Norges ingeniør og teknologorganisasjon (NITO)

Rolf Iver Mytting Hagemoen, Daglig leder, Norsk Varmepumpeforening

Jøns Sjøgren, Adm.dir., Byggevareindustriens Forening

Frank Jægtnes, Adm.dir., Elektroforeningen

Thor Lexow, Adm.dir., VKE – Foreningen for Ventilasjon, Kulde og Energi

Marianne W. Røiseland, Adm.dir., Rørentreprenørene Norge

Frank Ivar Andersen, Leder politisk avdeling, Byggmesterforbundet

Trine Kopstad Berentsen, CEO, Solenergiklyngen

Hilde Widerøe Wibe, Daglig leder, Norske Trevarer

Einar Østhassel, Fagsjef brønn- og spesialboring, Maskinentreprenørenes forbund (MEF)

Vigdis Sværen, Daglig leder, Integra - bransjeforening for automatisering og digitalisering

Yngvar Sjøetorp, Styreleder, Norsk solenergiforening

Ragnhild Bjelland-Hanley, Seniorrådgiver, Norges Vel